לעיל דף קלו., ב) שם דף קלה:, ג) רש"ל, רש"ל,
 ב" רש"ל והא דכתב
 ב" רש"ל והא דכתב

אינה כלום. רש"ש, ז) רש"ל,

ה) ל"ל לו. רש"ש, ע) רש"ל

הד"א, י) גי' רש"א מסר כפי'

הגהות הב"ח

(A) רשב"ם ד״ה אבל בהך וכו׳ מודה ליה לשמואל וכו׳ לא ייפוי כח דרב ולא הורעת כח דשמואל: (ב) תום' ד״ה

(בע"ח) מתנת כו' ולמאי דקיימה לן כשמוהל: (ג) ד"ה שלחו וכו' שלח להו אין החר

הקנין:

קנב:

קבו א מיי פ״ח מהלי וכייה ומחנה הלכה יא סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' רנ סעיף יו: קיי ב ג ד מיי' שם פ"ט

הלכה עו עו סמג שם

:טוש"ע שם סעיף יג

רבינו גרשום

שלא היה קנין אלא מחמת מיתה. וטעמא דעמד משום הכי חוזר הא לא עמד אלא מת הוי קנין וקנה אלמא דסבירא ליה דשטר לאחר מיתה [הוי] שטר וקשיא דשמואל אדשמואל: וקשיאן שמואל או שמואל: ואחוי ליה. רמז לו שישתוק שהוא יתרצה לו: אמר ליה. האי אחוי לי בידו משום הכי אמר שמואל דקנה והכי אמו שמואל וקנה לאחר מיתה במיפה את כחו אבל היכא דלא ייפה את כחו אין שטר לאחר מיתה: וקנינא מיניה מוסיף על מתנתא. היינו דאמר אף כתובו כלומר דמשמע אף כתובו כלומר דמשמע דמחיים הקנה לו: כתב לזה שדה זו וחזר וכתב לזה אותה שדה עצמה היינו דייתיקי מבטלת דייתיקי. כלומר שני קנה ראשון לא קנה שחזר בו: כתב וזיכה לזה. שא"ל לך וזכה בה לפני: וכתב וזיכה אותה שדה עצמ' [לאחר] מהו מי אמרינן דכקנין דמי אותה זכיה וקני אי לא קנה: רב אמר ראשון קנה. דארכביה אתרי ריכשי מאחר שכתב ראשון כלום: ושמואל אמר שני קנה. משום דשמא ראשון לא גמר להקנות אשרן לא גבור לדקחת אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה והואיל דכתב לשני וחזר מראשון לא הוי מתנה ולא קני ראשוז: והא אפליגו בה חדא זמנא לעיל אפליגו בה חדא זמנא לעיל (בין) רב ושמואל ל) בההיא דלעיל קאמר רב ארכבוה אתרי ריכשי. משום דקנו מיניה וכתבו לו קנין אבל בהא דכתב וזיכה לו דלא קנו מיניה דההיא זכי׳ לאו קנו מינית דוההיא וכיי לאו כקנין דמי אימא מודה ליה לשמואל דשני קנה ולא ראשון קמ"ל דלא: בהא קאמר שמואל. דשני קנה קאמו שמואל. ז שני קנה משום דלא קנו לראשון: בסורא מתנו הכי כדאמר לעיל: קנו מידו בלא כתיבה וחזר ונתנו לאחר מהו. מי אמרינן דחזר מראשון וקני אמרינן דחזה מראשון וקני
שני ולא ראשון או דילמא
שני ולא דהקנה לראשון אין
לשני כלום: שלח ליה אין
לאחר קנין כלום. וראשון
קנה שני לא קנה דהא
דקאמר לעיל לא ידענא
מען עודני הי דיענא מאי אידון בה שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה ג). אבל הקנה לו בעל פה דקנין

 לו נראה דל"ל דאי איתמר
 בהא. בההוא דלעיל בהא
 קאמר רב וכוי. ב) נראה
 דל"ל ואין שטר לאחר מיתה היינו היכא דנוה לכתוב שטר נ"כ אבל הקנה לו בע"פ וכו"

מחיים הוה אין לאחר קנין

כלום:

ורמי דרב אדרב כו' ומשני דרב אדרב לא קשיא התם דקנו מיניה פי' דקנו מיניה בתוך השטר ולכך יש ייפוי כח יותר אבל לא קנו מיניה בתוך השטר אין כאן ייפוי כח יותר ומה שהביא רבינו שמואל ראיה דה״ה בלא שטר מדפריך עלה בסמוך מדרב יהודה אמר שמואל שכיב

מרע כו' לאו ראיה היא דאיכא למימר דהכי פריך ומי אמר שמואל שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר כו' והא אמר שמואל שכיב מרע שכתב כל נכסיו אע"פ שקנו מידו אם עמד חוזר אבל אם מת אינו חוזר ואע"ג דליכא קנין בשטר מ"מ היה לנו לחשבו לשמואל גרעון כח דהא אפי׳ לרב דאית ליה דקנין בשטר הוי ייפוי כח היה סבור כאן שהוא גרעון כח שיוכל לחזור בו אם עמד כל שכן שמואל שסובר לעיל דקנין בשטר גרעון כח שהיה לו לסבור גם כאן גרעון כח יותר ממה שהוא סבור לעיל ואפי׳ לא עמד יחזור בו כמו רב שסובר כחז גרעון כח יותר ממה שסובר למעלה ים [קל וחומר לשמואל דלא גרע] אבל דוחק הוא לומר דשמואל לא מפליג בין הקנה לו לכתב קנין בשטר וטעמא דמתני' משום ייפוי כח כדפרישית לעילא ולפי זה נראה לי דכל הך שמעתחא אין לריך להעמיד כלל בכתב כל נכסיו כפי' רבינו שמואל וכפי׳ רבינו חננאל אלא יכלו להעמידה בטוב במתנת שכיב מרע [בין] במקצתה בין בכולה דעל כרחך בכולה

. אינם קושיות לפי זה אלא יש לפרש דבמתנת שכיב מרע בכולה ובמקלת מיירי שפיר (ב) ומאי דקיימא לן כשמואל יש ללמוד שאין לכתוב במתנת שכיב מרע קנין ומה שכתב הגאון בתקון שטרות קנו מיניה בכל לשון של זכות ב נראה שהיה לריך לכתוב שם שום ייפוי כח או אף קנו ממנו דמשמע טפי ייפוי כח או שמא לריך לכתוב וקנינא מיניה מוסיף על מתנתא דאי: בתב וזיכה לזה וכתב וזיכה לזה. פירש רבינו שמואל זיכה שמסר לו את השטר וקשה לרבינו ינחק בר מאיר דא"כ הא דקאמר כתב לזה וכתב לזה היינו בלא מסירה והיכי קאמר עלה דייתיקי מבטלת דייתיקי והתגן לעיל בפרק יש נוחלין (דף קלה:) נמצאת דייתיקי קשורה לו על יריכוי) וזכה בה אחד מן היורשים אינה כלוסג ועוד דאי במסירה לא היה אמר רב שאינו יכול לחזור בו השכיב מרע דאל"כ תקשה לך מדאמר בסוף פ"ק דבבא מליעא (דף יח.) דייתיקי מתנה ושוברין הרי זה לא יחזיר שאני אומר כתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנם ודייק בגמ' (דף יע.) טעמא דלא אמר תנו הא אמר תנו נותנין ורמינהו דייתיקי ואפותיקי אע"פ ששניהם מודים לא יחזיר לא לזה ולא לזה ומוקי לה למחני׳ התם דבשכיב מרע יהבינן ניהליה יי [דקאמר הא אמר חנו נותנין] לית ליה פסידא דבתרייתא זכי דהא הדר ביה מקמייתא ולמה אין לנו לחוש דילמא יהבה לזה מתחלה ומסרה דהשתא לא מלי תו הדר ביה על כן נראה לפרש כתב וזיכה דלאו היינו מסר שאפי' מסר לו יכול לחזור בו אלא זיכה היינו שזיכה בוח את הנכסים וכתב לו בשטר שזיכה לו ע"י אחר אם מטלטלים הם ואם מקרקעי א"ל חזק וקני והזכות כתב בתוך השטר ופריך והא איפליגו בה חדא זימנא שהרי הזיכוי בתוך השטר במקום הקנין עומד ואית ליה לרב לעיל דהוי כמתנת בריא ואינו יכול לחזור בו ומיהו משמואל לא קשיא מידי שהרי הוא אומר כאן דשני קנה

נמי איירי מדפריך עלה משכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים וכו' וכל קושיות שפירש רבינו שמואל להעמידה במתנת שכיב מרע בכולה

בידוע שלא היה קנין אלא מחמת המיתה ואחוי ליה בידיה ואשתיק כי קם אמר רב נחמן בר יצחק לרבא מאי אחוי לך אמר ליה במיפה את כחו היכי דמי מיפה את כחו אמר רב חסדא ∗וקנינא מיניה מוסיף על יּ מתנתא דא פשיטא כתב לזה וכתב לזה היינו דכי אתא רב דימי אמר ידייתיקי מבטלת דייתיקי כתב וזיכה לזה כתב וזיכה לזה רב אמר ראשון קנה ושמואל אמר שני קנה רב אמר ראשון קנה הרי היא כמתנת בריא ושמואל אמר שני קנה יהרי היא כמתנת שכיב מרע והא אפליגו בה חדא זימנא במתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין צריכא דאי איתמר בהא בהא קאמר רב משום דקנו מיניה אבל בהא דלא קנו מיניה אימא מודה ליה לשמואל ואי איתמר בהא בהא קאמר שמואל אבל בהך אימא מודה ליה לרב צריכא בסורא מתנו הכי בפומבדיתא מתנו הכי אמר רב ירמיה בר אבא שלחו ליה מבי רב לשמואל ילמדנו רבינו שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים וקנו מידו מהו שלח להו יאין אחר קנין כלום סבור

במייפה את כחו: וקנינא מיניה מוסיף על מחנחה דה. ככל מה דכתוב ומפורש לעיל במנא דכשר למקנייא ביה שריר וקיים כלומר וקנינא מיניה קנין גמור להוסיף ולייפות כחו לבד המתנה שנתן בעל פה ולישנה יתירה ליפות כח הוא: כתב לוה וכתב לוה. שכיב מרע שכתב כל נכסיו לראובן במתנת שכיב מרע ל"ש בעל פה ול"ש בכתב לברר מתנתו וחזר וכתבו או נתנו לשמעון אבל לא מסר להן את השטר: דייתיקי. של שני מבטל דייתיקי של ראשון דשכיב מרע יכול

מיתה: אחוי ליה בידיה. שיודע

מירוץ בדבר. א"נ רמז לו כעין ייפוי

כח לומר דמוקמי׳ לההוא דאמר חנה

בידוע שלה היה קנין חלה מחמת מיתה. הלכך חוזר בו. הה חם מת

קנה המקבל מתנה ולא אמרינן שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר

ואין שטר לאחר מיתה וקשיא אדשמואל דאמר לא ידענא מאי אידון בה

במתנת שכיב מרע שיש בה קנין דהיינו הך והכא אמר קנה אחר

מוסף רש"י בידוע שלא היה קנין אלא מחמת המיתה. הואל ולא שייר ואע"פ שלא לוה מחמת המיתה בהדים ולנויל קוא:). המיתה בהדיק (דעיד קוצה). במיפה את כחו. ההול דרב יהודה אמר שמואל, ואין הקנין מגרע כח השטר של שכיב מרע, שלא הקנה לו אלא לחזור בו הלכך אחרון קנה שהרי חזר בו מראשון. דייתיקי לשון מתנת שכיב מרע דאמרי׳ דא תהא למיהם ליפות את כחו (דעיד קדו.). וקנינא מיניה מוסיף על מתנתא דא. כלומר ליט ללל ולמיהוי [קלה:] דדברי שכיב מרע ככתובים מתבתא דא. כנותר חינו חנת מוספת בעלתא ליפות את כחו (שם). דייתיקי מבטלת דייתיקי. שכיב מרע שכתב נכסיו לאחד וחזר וכתב לאחר, וכמסורין דמו: כתב וזיכה לוה. כתב כל נכסיו לראובן ומסר לו את השטר לראיית זכותו. ויש לשונות אחרים ולא שני קנה ראשון לא קנה, שהרי ש"מ יכול לחזור במתנחו, וכיון שכתב לשני חזר בו ישרו בעיני: רב אמר ראשון קנה. דהא זיכה כקנין חשיב ליה והרי היא כמתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין הראשון, ודוקא בכתיבה מן הרחשון, ודוקה בנמיכי בלח זיכוי, כתב וזיכה לזה לים דב שמר דארכביה אתרי ריכשי ואפי׳ אם עמד וכתב וזיכה לזה רב אמר ראשון קנה כו׳. אבל גבי מתנת בריא שאינו יכול לחזור בו, ראשון קנה ולא שני (דעיד אינו חוזר: ושמואל אמר שני קנה.

מוסף תוספות

א. דבסמוך לא משמע הכי. תוס' נדינור זה. ב. ולא כתבו שום ייפוי ב. רא כוובו שום ייפור כח. מוס' כמונות נה: ג. שהרי לא גמר להקנותו אלא בקבלת השטר ואין שטר לאחר מיתה. רשב"ם לעיל הלה: וה. לשכים לשיל קום. והא דקאמר שני קנה נו במיפה את כחו. היינו במיפה את כחו. ריטב״ל. ועיין רמב״ן שכתב ח״ל: משום דזכוי ודאי נמי כיפה את כחו דמי. ה. וי״ל וכו׳ דהכי נפו שינן שייו קו קע כל שהוא מתנתו קיימת ואפי׳ עמד לפי שצריכה קנין, לא שייר קרקע כל שהוא אינה . . קיימת. שאם עמד חוזר. ץ"מו, שאם עמו יווו, לפי שא"צ קנין. כענ"6. 1. כגון שכתוב בו בפנינו אמר תנו שדה פלונית לפלוני וזהו סתם דייתיקי . ואין כאן הקנאת שטר אלא האין כאן הקנאת שטר אלא דברי שכיב מרע, אך הם מעידין על זכרון דבריו שהיה בפניהם ואע״פ שנמסר לו דייתיקי זה מחיים לא קנה, הלכך כי נפקי דייתיקי בתרא זכי. רצינו יונה.

לעיל כל שאם עמד חוזר חוזר במתנתו והלכך שני קנה: והא איפליגו בה הדא זימנא. לעיל [ע"א] במתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין דרב אמר ארכבה אחרי ריכשי ושתואל אמר כו׳ דסבר רב דאפי׳ לעצמו נמי לא קנה דאינו יכול לחזור בו הלכך הכא ראשון נמי קנה: אבל בהך. בתרייתא דלא קנו מיניה סד"א דלא הוי זיכה ייפוי כח כקנין ואימא מודה (6) לשמואל ש (דשני קונה דאין כאן לא ייפוי כח) ולא הורעת כח דשמואל דנימא לא ידענא מאי אידון בה כדאמר לעיל [ע"א] דהא אין כאן קנין דנימא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה: בסורא מחנו הכי. אית דמפרשי אדלעיל קאי אפלוגתא קמייתא [ע"א] דמתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין ואמר רב ארכבה אתרי ריכשי ושמואל אמר כו' ואתא למימר בסורא מתנו הכי כדלעיל וקשיא להו הא דאמר רב יהודה אמר שמואל אבל בפומבדיתא מתנו הכי וכו׳ ולא קשיא להו מידי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל דהשתא נמי מודי שמואל דאם מת הוי קנין כדדייקינן נמי ממילחיה דרב יהודה ולאו מילתא היא דהשתא נמי קשיא הך אדרב יהודה דהכא קאמר אין לאחר קנין כלום בין לאחר בין לעצמו ואפי׳ אם עמד אינו יכול לחזור בו ולעיל אמר רב יהודה אמר שמואל בידוע שלא היה קנין אלא מחמת מיתה ויכול לחזור בו. אלא אהך דסליק מיניה קאי דפליגי רב ושמואל בכתב וזיכה לזה וכתב וזיכה לזה וכן פר"ח בסורא מתנו הכי לפלוגתא דרב ושמואל דכתב וזיכה לזה כדאמרן בפומבדיתא מתנו שלחו מבי רב לשמואל ילמדנו רבינו כתב וזיכה לראשון וקנו מידו מאי שלח להו כיון שזיכה לו וקנו מיניה קנה ואין יכול לחזור במתנחו וכ"ש להקנותו לאחר ואין אומרים בזה שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר דהא זיכה לו וקנו מיניה כיון דכולי האי [עבד] לא הוי אלא לייפות כחו וקנה:

כדין מתנת שכיב מרע בכל נכסיו שאין בה קנין ואם עמד חוזר ואמרי׳

ואילו לעיל קאמר דאין שטר לאחר מיתה ולא קנה כלל^ד אבל מרב פריך שפיר ומשני אי איתמר בההיא בההיא קאמר רב משום דקנו מיניה פי׳ הקנין כתוב בתוך השטר אבל בהא דלא קנו מיניה וכו׳ ואי איתמר בהא בהא קאמר שמואל וכו׳ למילתא דשמואל אין לריך כאן שום לריכותא דודאי שמואל לא סבירא ליה הכא כמו לעיל דהא לרב גרידא הוא דלריך לאקשויי הכי:

שלחו ליה מבי רב בו' קנו מידו מהו. פי׳ שכתבו קנין בשטר עם הזיכוי שלח ש ליה אין אחר הקנין כלום ואין יכול לחזור בו ואפי׳ לעצמו נמי אינו יכול לחזור בו כדמפרש רב הונא ורבינו יעקב פירש סוגיא זו בענין אחר ומיירו רב ושמואל אפי׳ היכא שאין כתוב הקנין בשטר אלא קנין בעלמא ומתני׳ דקתני שייר קרקע כל שהוא מתנתו מתנה היינו בקנין וסיפא דקתני לא שייר קרקע כל שהוא אין מתנתו מתנה מיירי בלא קנין ולא מיירי סיפא דומיא דרישא הוההיא דכתב וזיכה היינו °מסתמא כפי' רבינו שמואל שזיכוי זה במקום קנין עומד והא דקאמרי' לעיל דיימיקי מבטלת דיימיקי בכתב לזה ולזה היינו כשלא כתב לו לשם שטר אלא לשם לוואה בעלמא^ר והשתא לא תקשה מידי מההיא דסוף פ"ק דגבא מניעא דהתם איירי בדיימיקי של צוואה דסתם דייתיקי דצוואה היא ואין נראה דלשון דיימיקי לא משמע אלא שטר גמור שנתנו לשם שטר של אותה מתנה דהכי משמע לישנא דכתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנם